

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для здобуття ступеня магістра
на основі ступеня бакалавра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста,
ступеня магістра)
за спеціальністю **051 Економіка**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Пояснювальна записка	4
1 Загальні положення	4
2 Перелік питань	5
3 Порядок оцінювання підготовленості вступників.....	12
3.1 структура вступного випробування.....	12
3.2 критерії оцінювання.....	12
Тривалість вступного випробування.....	13
Список рекомендованої літератури	14

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма з фахового вступного випробування зі спеціальності 051 Економіка (освітня програма «Економіка») для здобуття ступеня магістра відповідає робочим програмам дисциплін професійної та практичної підготовки бакалаврів відповідної спеціалізації.

Підготовка магістрів в Українському державному університеті науки і технологій здійснюється на основі кваліфікації бакалавра або кваліфікації спеціаліста, магістра з метою забезпечення потреб організацій, установ або підприємств в працівниках, які здобули поглиблені спеціальні вміння та знання інноваційного характеру.

Прийом бакалаврів на подальше навчання проводиться на конкурсній основі відповідно до їх здібностей.

Особи, які здобули ступінь бакалавра за відповідною освітньою програмою в попередні роки у вищому навчальному закладі, беруть участь у загальному конкурсі за результатами фахового вступного випробування.

Мета проведення фахового вступного випробування – перевірка засвоєння студентами матеріалу: обсяг, повнота, науковість, рівень мислення студента, системність знань, застосування вмінь і навичок у розв'язанні стандартних ситуацій.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань для зарахування бакалаврів для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 051 Економіка (освітня програма «Економіка») здійснюють науково-педагогічні працівники кафедри підприємництва, організації виробництва та теоретичної і прикладної економіки.

На вступні випробування виносяться програмні завдання з наступних дисциплін професійної та практичної підготовки бакалаврів галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки:

1. Економіка підприємства;
2. Проектний аналіз;
3. Потенціал і розвиток підприємства;
4. Планування діяльності підприємства.

Фахове вступне випробування є комплексним і проводиться за білетами, складеними відповідно до цієї програми. Кожний білет складається з тестової (7 тестових завдань) та теоретичної (3 теоретичних питання) частини.

Кожний абітурієнт отримує індивідуальний варіант завдання та особовий номер для кодування тесту. Перед початком вступного випробування, представники приймальної комісії проводять інструктаж щодо правил виконання завдання.

2 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНІ ВИПРОБУВАННЯ

2.1 Економіка підприємства

1. Поняття підприємства, його цілі і роль в ринковій системі господарювання. Правові основи функціонування підприємств.
2. Класифікація підприємств. Інтеграційні форми підприємств.
3. Поняття і складові компоненти зовнішнього середовища підприємств. Мікросередовище. Макросередовище.
4. Ринок і поведінка на ньому суб'єктів господарювання.
5. Об'єктивна необхідність і поняття процесу управління. Функції управління підприємством.
6. Методи управління діяльністю підприємства.
7. Типи організаційних структур і принципи управління підприємством.
8. Класифікація продукції за економічним призначенням. Натуральні та вартісні показники обсягу продукції. Номенклатура та асортимент продукції.
9. Маркетингова діяльність і формування програми випуску продукції.
10. Державне економічне регулювання діяльності суб'єктів господарювання.
11. Класифікація персоналу підприємства, визначення чисельності окремих категорій працюючих.
12. Показники і методи розрахунку продуктивності праці на підприємствах.
13. Оплата праці: сутність, функції, державна політика і загальна організація.
14. Форми і системи оплати праці робітників.
15. Доплати й надбавки до заробітної плати та організація преміювання персоналу.
16. Поняття капіталу, його види. Основні виробничі фонди підприємства: визначення, структура і склад.
17. Вартісна оцінка та облік основних виробничих фондів підприємства.
18. Спрацювання, амортизація і відтворення основних виробничих фондів (ремонт, модернізація, заміна).

19. Ефективність відтворення і використання основних фондів.
20. Обігові кошти підприємства: поняття, склад і структура.
21. Нормування обігових коштів.
22. Ефективність використання обігових коштів підприємства.
23. Поняття, склад і структура нематеріальних ресурсів підприємства, їх вплив на конкурентоспроможність виробництва.
24. Нематеріальні активи підприємства: поняття склад, структура і охорона права власності.
25. Методи вартісної оцінки нематеріальних активів та їх амортизація.
26. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, її об'єкти та суб'єкти
27. Капітальні вкладення: сутність, структура та джерела
28. Методи та показники оцінки ефективності інвестиційних проектів.
29. Інноваційна діяльність: сутність, типи та суб'єкти діяльності.
30. Система державного регулювання інвестиційної діяльності підприємств в Україні.
31. Цінова політика підприємства. Методи ціноутворення
32. Організаційно-економічне управління технічним розвитком підприємства.
33. Лізинг як форма оновлення технічної бази виробництва.
34. Формування і використання виробничої потужності підприємства.
35. Сутнісна характеристика, структура і принципи організації виробничих процесів. Організаційні типи виробництва.
36. Якість і конкурентоспроможність продукції.
37. Стандатизація та сертифікація продукції.
38. Державний нагляд за якістю і внутрішньовиробничий контроль.
39. Поняття про собівартість продукції. Характеристика кошторису витрат. Обчислення собівартості окремих виробів.
40. Класифікація витрат на виробництво за окремими ознаками.
41. Методи обліку та калькулювання фактичної собівартості. Шляхи зниження поточних витрат.
42. Загальна характеристика фінансової діяльності підприємства. Поняття прибутку і доходу, джерела їх формування.
43. Загальноприйнята практика використання прибутку (доходу) підприємства. Рентабельність ресурсів і продукції.
44. Оцінювання фінансово-економічного стану підприємства. Сутнісна характеристика і вимірювання ефективності виробництва. Чинники підвищення ефективності виробництва.
45. Передумови розвитку підприємства. Управління чинниками стійкості підприємства. Управління чинниками трансформації підприємства.

46. Загальна характеристика процесу реструктуризації підприємства. Практика здійснення та ефективність реструктуризації суб'єктів господарювання.
47. Поняття економічної безпеки підприємства. Внутрішньовиробничі та позавиробничі складові економічної безпеки.
48. Інтегральна оцінка економічної безпеки підприємства.
49. Можливість, необхідність та зміст антикризового управління. Національна програма антикризового господарювання.
50. Санація (фінансове оздоровлення) підприємств. Банкрутство і ліквідація підприємств.

2.2 Проектний аналіз

1. Оточення проекту, його види та склад учасників.
2. Поняття життєвого циклу проекту, його фаз і стадій.
3. Цінність проекту. Аналіз явних та неявних вигід (витрат).
4. Цінність грошей у часі.
5. Концепція альтернативної вартості у проектному аналізі, особливості її визначення й використання.
6. Поняття грошового потоку та його роль при обґрунтуванні ефективності проекту.
7. Особливості визначення проектного грошового потоку та урахування інфляції в проектному аналізі.
8. Методи оцінки ефективності інвестиційних проектів та її показники.
9. Поняття проектних ризиків. Класифікація і способи їх зниження.
10. Методи аналізу та оцінки ризиків інвестиційних проектів та їх основні відмінності.
11. Основні методи і принципи управління проектними ризиками.
12. Мета і завдання технічного аналізу та його етапи при проектуванні.
13. Сутність екологічного аналізу, мета його проведення. Ключові етапи робіт під час підготовки та відбору проекту.
14. Призначення соціального аналізу та його зміст.
15. Сутність та інструментарій проведення фінансового аналізу проектів.
16. Проектне фінансування.
17. Економічний аналіз проекту, його мета, завдання та методика проведення.
18. Що може бути об'єктом інвестиційної діяльності?
19. Хто може бути суб'єктом інвестиційної діяльності?
20. За якими ознаками здійснюється класифікація проектів?
21. Яка вихідна інформація необхідна для оцінки ефективності проекту?

22. Які показники використовуються для оцінки ефективності проекту?
23. Цілі та припущення проведення аналізу беззбитковості.
24. Критерії оцінки проектних рішень, найбільш популярні у сучасній практиці.
25. Поняття явних і неявних вигід і затрат.
26. Основні фази та стадії проектного циклу.
27. Поняття і розрахунок майбутньої і теперішньої вартостей.
28. Номінальна та реальна процентні ставки.
29. Ставка дисконтування та її економічний зміст
30. Внутрішня ставка прибутковості, що вона характеризує і методика її розрахунку.

2.3 Потенціал і розвиток підприємства»

1. Які складові повинні включатися до моделі потенціалу підприємства?
2. Які блоки визначають блочно-модульну структуру потенціалу підприємства?
3. Які переваги мають графоаналітичні методи оцінки потенціалу підприємства?
4. Чому доречно потенціал підприємства розглядати як відкриту економічну систему?
5. Чому за сучасних умов зростає значення вивчення маркетингового, інноваційного і організаційного складників у формуванні та розвитку потенціалу підприємств?
6. В чому полягає відмінність відтворювального підходу від інноваційного?
7. Обґрунтуйте взаємозв'язок категорій “ринок”, “конкуренція”. “конкурентоспроможність”.
8. Назвіть основні методи стратегічного аналізу. Який з них застосовується виключно для характеристики впливу зовнішнього економічного середовища? З чим пов'язана необхідність його застосування?
9. Охарактеризуйте зміст етапів застосування SWOT-аналізу.
10. Що таке сильні і слабкі сторони, можливості та загрози?
11. В чому полягає суть процесу оцінки потенціалу підприємства? Які системи вимірювання зазвичай для цього застосовують?
12. Які властивості й особливості підприємства як товару?
13. Чому доцільно оцінювати вартість бізнесу позичальника в процесі визначення його кредитоспроможності?
14. Чому в процесі оцінки потенціалу підприємства виникає необхідність урахування зміни вартості грошей у часі?

15. В чому полягає сутність методів доходного підходу? На якому принципі вони ґрунтуються?
16. В чому полягає сутність порівняльного підходу до оцінки вартості об'єкта власності? На застосуванні якого принципу він базується?
17. В чому полягає державне регулювання оціночної діяльності в Україні?
18. У чому суть Методу середньозваженої вартості капіталу?
- 19.11. У чому суть Методу кумулятивної побудови?
20. Що входить до складу нерухомого майна підприємства? Назвіть особливості нерухомості, які слід враховувати в процесі її оцінки.
21. Які фактори впливають на вартість земельної ділянки?
22. Що включає в себе підхід, який базується на зіставленні цен продаж подібних земельних ділянок.
23. Назвіть елементи порівняння в процесі застосування методу зіставлення продажів щодо оцінки будівель та споруд.
24. В яких випадках доцільно застосування витратного підходу до оцінки вартості будівель і споруд?
25. Охарактеризуйте види зносу, який слід враховувати в процесі оцінки вартості будівель та споруд?
26. Які відмінні риси машин і обладнання як об'єктів оцінки? 2. За яких умов доцільно застосовувати оцінку «розсипом», «групову» і «системну» оцінку вартості машин та обладнання? 7. Що таке вартість відновлення і вартість заміщення обладнання?
27. Охарактеризуйте основні складові кадрового потенціалу підприємства.
28. За яких причин відбувається зміна величини кадрового потенціалу?
29. Що таке метод «ассесмент-центру»?
30. Що характеризує ефективність використання кадрового потенціалу?

2.4 Планування діяльності підприємства

1. Сутність системи планування на підприємстві та вимоги щодо її формування.
2. Різновиди планів на підприємстві: класифікаційні ознаки, групи, призначення.
3. Організація розробки планів на підприємстві.
4. Формування плану збуту продукції з урахуванням маркетингових досліджень, основні показники плану та їхній розрахунок
5. Планування реклами, обґрунтування вибору рекламних засобів, ефективність реклами.
6. Виробнича програма підприємства, її зміст і структура.
7. Планування обсягів виробництва продукції у вартісному вираженні.

- Товарна продукція, характеристика, склад, розрахунки.
8. Валова продукція, характеристика, планування залишків незавершеного виробництва.
 9. Реалізована і чиста продукція, характеристика і визначення в процесі планування.
 10. Оптимізація виробничої програми підприємства.
 11. Зміст і завдання оперативно-календарного планування.
 12. Особливості оперативно-календарного планування в одиничному виробництві.
 13. Оперативно-календарне планування у серійному виробництві: системи, календарно-планові нормативи, випередження, заділи.
 14. Оперативно-календарне планування у масовому виробництві: системи, календарно-планові нормативи, планування роботи поточкових ліній.
 15. Завдання, зміст та порядок розробки плану з МТС.
 16. Регулювання рівня запасів МТР.
 17. Поняття, види виробничої потужності, чинники, що її визначають, і послідовність розрахунків.
 18. Обґрунтування виробничої програми потужністю підприємства.
 19. Методика розрахунків персоналу за різними категоріями.
 20. Методика розрахунків плану підвищення продуктивності праці під дією основних техніко-економічних чинників.
 21. Методика розрахунку планового фонду заробітної плати за елементами.
 22. Зміст, призначення та порядок розробки плану собівартості продукції.
 23. Планування витрат за техніко-економічними факторами.
 24. Планування собівартості реалізованої продукції.
 25. Зміст і розрахунок калькуляційних статей витрат.
 26. Суть кошторису витрат на виробництво, його призначення та структура.
 27. Обчислення собівартості валової, товарної та реалізованої продукції.
 28. Показники планування зниження собівартості продукції.
 29. Зміст і завдання фінансового плану.
 30. Складання фінансового плану за видами діяльності.
 31. Планування потреби у фінансових ресурсах.
 32. Планування прибутковості підприємства, визначення валового і чистого прибутку як основи прибутковості підприємства.
 33. Стадії та методи планування прибутку від операційної діяльності.
 34. Аналіз «витрати—обсяг—прибуток» у процесі фінансового планування.

35. Показники прибутковості підприємства.
36. Баланс та оцінка фінансового стану підприємства.
37. Формування планів оновлення продукції, їхній склад і завдання.
38. Оптимізаційні планові розрахунки оновлення продукції.
39. Планування витрат на підготовку й освоєння виробництва нової продукції.
40. Об'ємно-календарне планування підготовки виробництва нової продукції.
41. Сітьові методи планування підготовки та освоєння виробництва нових виробів.
42. Техніко-економічний рівень виробництва, його основні елементи та структура.
43. Основні фактори технічного та організаційного рівня розвитку
44. Процедура складання планів технічного та організаційного розвитку підприємства, їхні основні складові.
45. Методика оцінки ефективності організаційно-технічних заходів на підприємстві.
46. Призначення бізнес-плану, його склад і технологія розроблення
47. Реалізація бізнес-плану на підприємстві

3 ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

3.1 СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Білет з фахового вступного випробування містять:

1 - тестовий блок (сім питань), закрита форма тесту - застосування матеріалу за відомими стандартними алгоритмами та зразками, тобто надаються завдання з вибором однієї відповіді з трьох варіантів відповідей, одна з яких – правильна;

2 - теоретичний блок (три питання), відповіді на теоретичні питання мають бути надані повними, обґрунтованими, висновки й пропозиції аргументовані й оформленні належним чином.

3.2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Білет з фахового вступного випробування містять таку кількість питань, що дозволяє оцінювати рівень знань і вмінь вступника за 200-бальною шкалою. Білет містять тестовий блок (сім питань) та теоретичний блок (три питання). При цьому, тестовий блок оцінюється у 98 балів (по 14 балів за кожне запитання тестового блоку), а теоретичний блок – у 102 бали (по 34 балів кожне запитання). Запитання відкритого типу (теоретичний блок) оцінюються від 0 до 34 балів. Запитання закритого типу (тестовий блок) оцінюється або 0, або 14 балами. Питання тестового блоку повинні мати тільки одну правильну відповідь.

Мінімальна кількість балів за фахове вступне випробування складає 100 балів, а максимальна – 200. Шкала оцінювання за 200-бальною системою та її відповідність національній і європейській системам наведена у таблиці 1.

Особи, знання яких було оцінено балами нижче встановлених Правилами прийому до ДВНЗ УДХТУ (мінімальна кількість балів для допуску 100 балів), до участі у конкурсі на зарахування не допускаються.

Таблиця 1 – Узгодження оцінок

Конкурсний бал	Традиційна оцінка	Визначення
192–200	ВІДМІННО – вступник володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
172-191		Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
134–171	ДОБРЕ – вступник володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки до технічних та економічних розрахунків, правильно використовувати технологію, складати прості таблиці, схеми. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями	Добре – в цілому правильна робота з певною кількістю помилок
122–133	ЗАДОВІЛЬНО – вступник розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків
100–121		Достатньо – виконання задовольняє мінімальним критеріям
< 100	НЕЗАДОВІЛЬНО – вступник мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача нарівні «так» чи «ні»; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь	Незадовільно – з можливістю складання фахового вступного випробування у наступному році

Тривалість виконання завдання — 2 академічні години (120 хвилин).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України, 2003, № 18, № 19-20, № 21-22. Ст.144.
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України, 2011, № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112.
3. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971р. № 322-VIII. Відомості Верховної Ради України, 1971, додаток до № 50. Ст. 375.
4. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. Відомості Верховної Ради України, 1995, № 17. Ст.121.
5. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII. Відомості Верховної Ради, 2019, № 19. Ст.74.
6. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. Відомості Верховної Ради України, 1991, № 47. Ст.646.
7. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. Відомості Верховної Ради України, 2002, № 36. Ст.266.
8. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI. Відомості Верховної Ради України, 2012, № 19-20. Ст.166.
9. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку: нормативно-правові акти, затверджені Міністерством фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>
10. Економіка підприємства: Підручник / За заг.ред.С.Ф.Покропивного. – Вид.2-ге,перероб.та доп. – К. : КНЕУ, 2001. – 528с.
11. Економіка підприємства: Збірник практичних задач і конкретних ситуацій. Навчальний посібник / За ред.С.Ф.Покропивного. – К: КНЕУ, 2000. – 328с.
12. Економіка підприємства: Навчальний посібник / За ред.А.В.Шегди. – К. : Знання-Прес, 2001. – 335с.
13. Павленко, І. А. Економіка та організація інноваційної діяльності: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / І. А. Павленко, Н. П. Гончарова, Г. О. Швиданенко. – К. : КНЕУ, 2002. – 150с.

14. Примак Т. О. Економіка підприємства: Навчальний посібник – 2-ге вид., стереотип. – К. : Вікар, 2002. – 176с. – (Вища освіта XXI століття).
15. Шваб Л. І. Економіка підприємства: Навчальний посібник. Київ: Каравела, 2005. – 568с.
16. Економіка підприємства : Підручник / За заг.ред. Й.М.Петровича. – Львів : Новий Світ-2000, 2004. – 680с.
17. Економіка підприємства: Навч. посіб. / За ред.П.В. Круша, В.І.Подвігіної, Б.М.Сердюка. – К.: Ельга-Н, КНТ, 2007. – 780 с.
18. Економіка підприємства: Навч. посіб./ Н.М.Бондар, В.Є.Воротін, О.А.Гаєвський та ін.; За заг. ред. А.В.Калини. – К.: МАУП, 2006. –352 с.
19. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. Л.М.Мельника. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 648 с.
20. Манів З.О., Луцький І.М. Економіка підприємства: Навч. посіб.- К.: Знання, 2004.- 580 с.
21. Верба В.А., Загородніх О.А. Проектний аналіз: Підручник. – К.: КНЕУ, 2000. – 322 с.
22. Москвін С.О., Бевз С.М., Верба В.А., Дідик В.Г., Новиков В.А. Унковська Т.Є. 9 с. Проектний аналіз. – Київ: ТОВ „Видавництво „Лібра”, 1998. – 368 с. (базовий підручник).
23. Пересада А.А., Коваленко Ю.М., Онікієнко С.В. Інвестиційний аналіз: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 485 с.
24. Савчук В.П., Прилипко С.И., Величко Е.Г. Анализ и разработка инвестиционных проектов. – Учебное пособие. – Киев: Абсолют-В, Эльга, 1999. – 304 с.
25. Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2003. – 622 с.
26. Бардаш Г.О. Проектний аналіз: Підручник. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2006.-415 с.
27. Покропивний С. Ф., Соболь С. М., Швиданенко Г. О. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 1998. — 208 с.
28. Положення про типовий бізнес-план. Затверджений наказом Фонду державного майна України від 26.05.94 № 301 // Підприємство і ринок України. — 1994. — № 11.
29. Портер М. Стратегія конкуренції / Пер. з англ. А. Олійник, Р. Скільський. — К.: Основи, 1997. — 390 с.

30. Василенко В. А., Ткаченко Т. І. Стратегічне управління: Навч. посібник. — К.: ЦУЛ, 2003.
31. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: Навч. посібник. — К.: ЦУЛ, 2003.
32. Володькіна М. В. Стратегический менеджмент: Учеб. пособие. — К.: Знания-пресс, 2002.
33. Гавва В. Н., Божко Е. А. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: Навч. посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2004.
34. Гордієнко П.Л. Стратегічний аналіз: Навчальний посібник, - К.: Алеута, 2006.- 404 с.
35. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2005.
36. Наливайко А. П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку: Монографія. — К.: КНЕУ, 2001.
37. Немцов В. Д., Довгань Л. С. Стратегічний менеджмент., К.: ТОВ «УУВПК», 2001.
38. Оберемчук В. Ф. Стратегія підприємства: Короткий курс лекцій. — К.: МАУП, 2000.
39. Пастухова В. В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність: Монографія. — К.: КНТЕУ, 2002.
40. Стратегії розвитку України: теорія і практика / За ред. О. С. Власюка. — К.: НІСД, 2002.
41. Сумець О. М. Стратегія підприємства. Теорія, ситуації, приклади: Навч. посібник. — К.: ВД «Професіонал», 2005.